

33-2024 Schriftelijke vragen fractie GemeenteBelangen n.a.v. voorlichting van Laborijn d.d. 18 november 2024.

Geacht college.

Op 18 nov. was er een voorlichting van Laborijn aan raadsleden van de betreffende gemeentes. Een goede en verhelderende bijeenkomst.

Twee vragen over de daarbij verstrekte toelichting:

1 is de toevoeging aan het BUIG budget in de najaarsnota, groot 13.000 Euro, voldoende of moeten er nog meer acties ondernomen worden?

2 zijn de inwoners van onze gemeente die op de werkplaats in Ulft werkten (die nu gesloten is) allemaal op een voor hen passende andere plek terecht gekomen?

Graag antwoord in een raadsmededeling, met daarin graag als bijlage de presentatie die intussen door Laborijn aan ons is verstrekt.

Vriendelijke groet, bij voorbaat dank, Henk Rijks, GemeenteBelangen.

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 189-2024
Datum : 9 december 2024
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : F. Ebbers
Portefeuillehouder : J.C. Wikkerink
Onderwerp : Beantwoording vragen GemeenteBelangen n.a.v. voorlichting Laborijn 18 november 2024

Aanleiding:

Door de fractie van Gemeente Belangen zijn, naar aanleiding van de voorlichting van Laborijn aan raadsleden op 18 november, een aantal vragen gesteld. In deze raadsmededeling treft u de beantwoording van deze vragen.

Inhoud mededeling:

Vraag 1. Is de toevoeging aan het BUIG budget in de najaarsnota, groot €13.000, voldoende of moeten er nog meer acties ondernomen worden?

Het voorlopige tekort op het budget voor uitkeringen (BUIG budget) in de gemeente Aalten in 2024 is €404.000. Er is sprake van een incidenteel nadeel van €13.000 en deze bijstelling is verwerkt in de najaarsnota. Een toelichting op dit tekort en welke acties Laborijn onderneemt om, daar waar mogelijk, bij te sturen op het BUIG-resultaat voor de komende jaren treft u in bijgevoegde raadsmededeling 167-2024 d.d. 28 oktober 2024.

Vraag 2. Zijn de inwoners van onze gemeente die op de werkplaats in Uift werkten (die nu gesloten is) allemaal op een voor hen passende andere plek terecht gekomen?

Er is voor alle inwoners van onze gemeente die op de locatie in Uift werkten een passende andere plek gevonden. Niet iedereen was in eerste instantie blij met deze verandering. Toch ziet Laborijn dat wanneer mensen op een goede manier opgevangen en begeleid worden zij al snel hun draai weer vinden. Op dit moment is er nog één inwoner ontevreden over de nieuwe plek en daar gaat Laborijn het gesprek mee aan.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

Raadsmededeling 167-2024 ontwikkelingen rondom de BUIG 2024

Presentatie Laborijn 18 november

Informatiebijeenkomst

18 november 2024

Programma

Welkom (Joop Wikkerink)

Ontwikkelingen Laborijn (Jeroen Spruit)

In de praktijk...

Labowijzer (Ayla Jacobs, Carla Wiggers,
Maaïke Hupkens en Mikki Middelkamp)

Napraten

Nieuwbouw

Nieuwbouw (2)

- Definitief ontwerp is gereed
- Realisatie binnen gestelde financiële kader
- Geplande oplevering oktober 2026
- Eerste sloop activiteiten april/mei 2025 (vergunning)
- Artikel Gelderlander voorafgaand aan gD gebiedscafé 20-11-2024

Terugblik Q3: eerste inburgering WI2021 afgerond

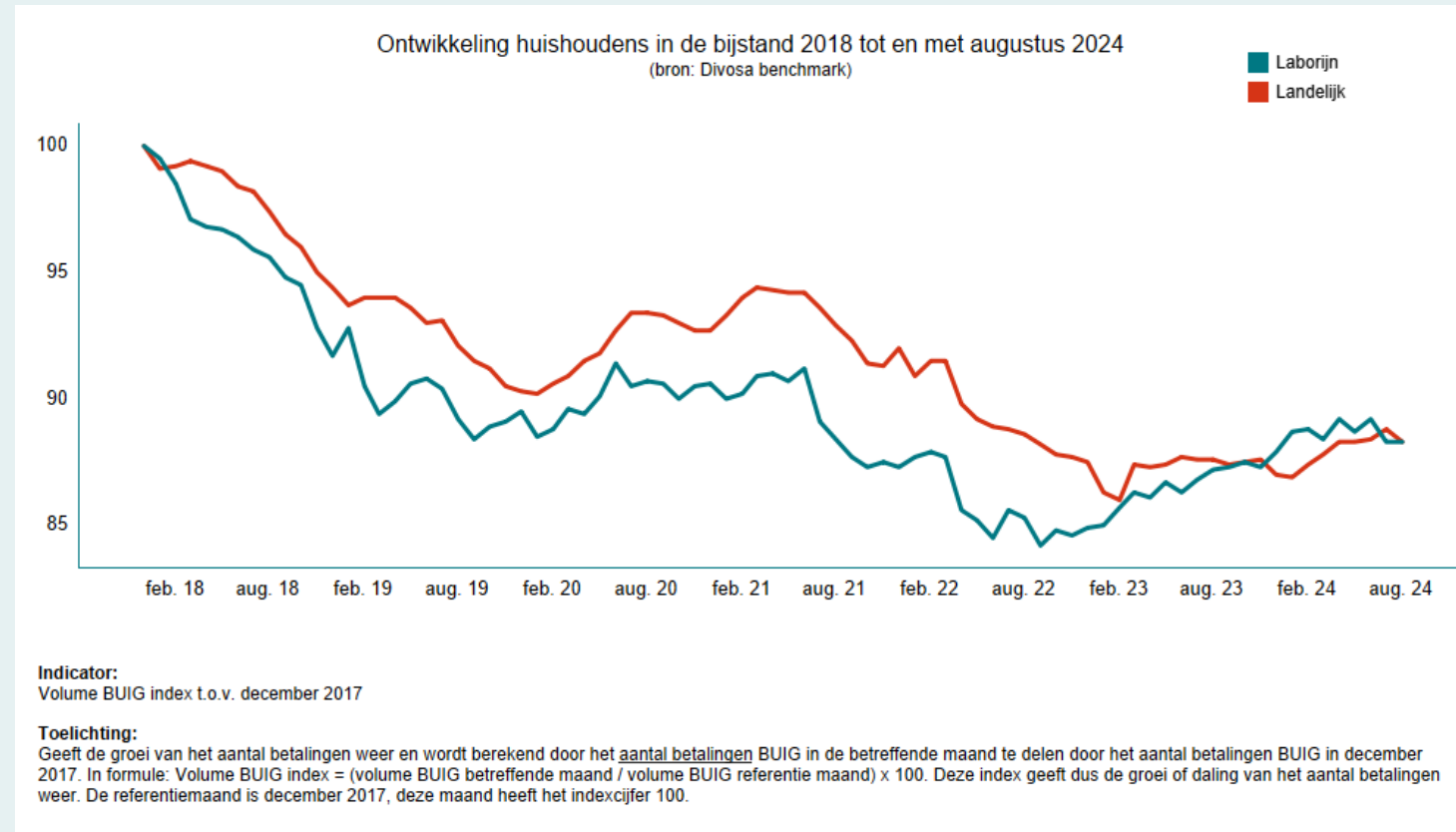
Terugblik Q3: arbeidsovereenkomst CAO aan de Slag in pictogrammen!

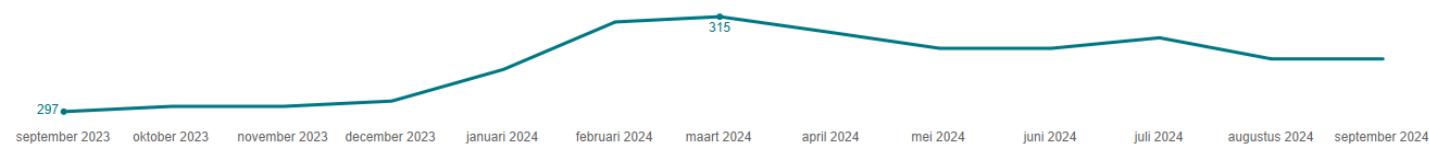
Medewerkers die onder de cao Aan de Slag vallen, krijgen sinds 1 september een vernieuwde arbeidsovereenkomst die toegankelijker en begrijpelijker is

Terugblik Q3: BUIG-budget

- Definitieve budget in september van lopende jaar
- Budget voor Aalten en Doetinchem verhoogd met 7% (toename van € 382.000 voor Aalten, € 1,6 miljoen voor Doetinchem)
- Aalten: minder groot tekort, concrete interventies in 2024 en 2025
- Doetinchem: aanzienlijk positief resultaat

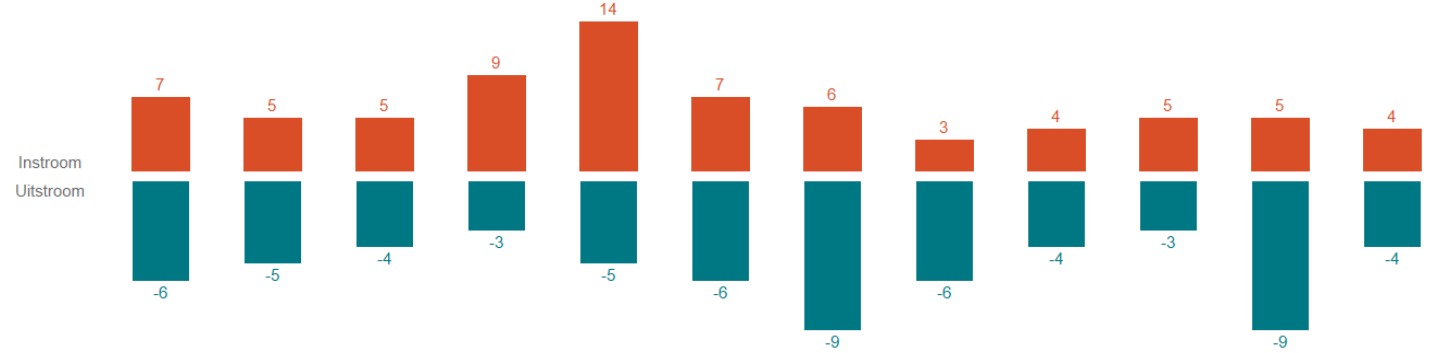

Aantal huishoudens in de BUIG per ultimo van de maand

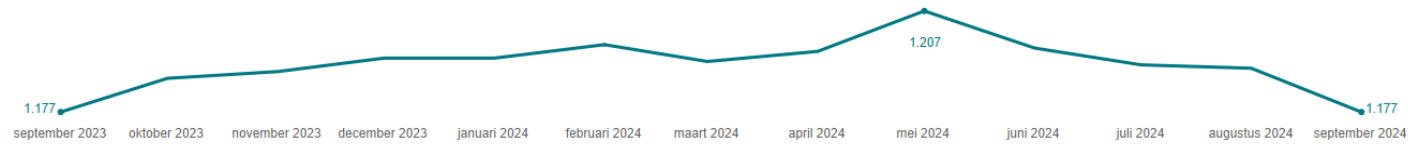

Aantal huishoudens per ultimo maand

september	oktober	november	december	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september
297	298	298	299	305	314	315	312	309	309	311	307	307
Instroom	7	5	5	9	14	7	6	3	4	5	5	4
Uitstroom	-6	-5	-4	-3	-5	-6	-9	-6	-4	-3	-9	-4

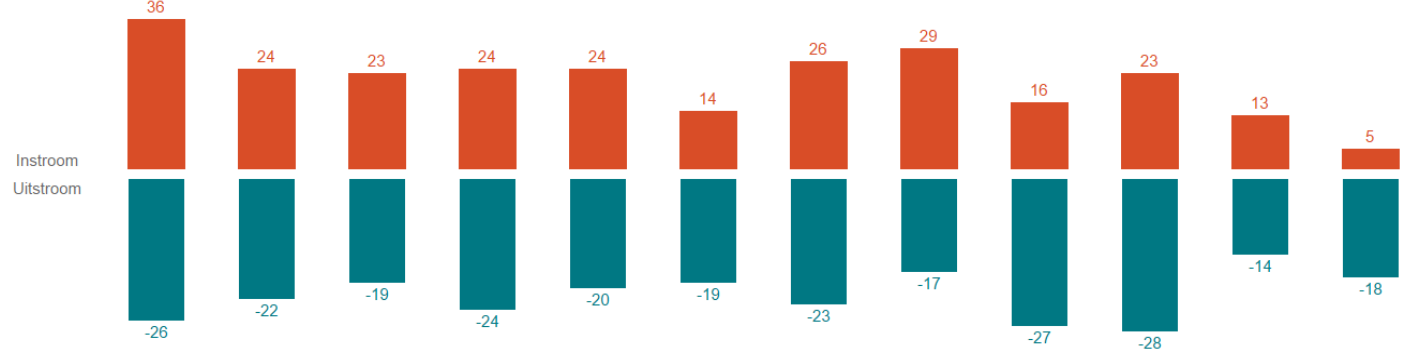

Aantal huishoudens in de BUIG per ultimo van de maand

Aantal huishoudens per ultimo maand

september	oktober	november	december	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september
1.177	1.187	1.189	1.193	1.193	1.197	1.192	1.195	1.207	1.196	1.191	1.190	1.177
Instroom	36	24	23	24	24	14	26	29	16	23	13	5
Uitstroom	-26	-22	-19	-24	-20	-19	-23	-17	-27	-28	-14	-18

Van kadernota -> begroting -> besparing

Tijdens vorige Radenbijeenkomst (22 mei) besproken:

- proces van kadernota 2025 -> begroting 2025
- set aan besparende maatregelen
- informeer ons over voortgang en impact (kwartaalrapportages)

Gekozen besparingsmaatregelen

1. Afbouw jobcoaching na plaatsing P-wet inwoners met LKS bij een reguliere werkgever
2. **Anders en minder ondersteunen van een deel van onze inwoners met bijstandsondersteuning in hun ontwikkeling**
3. **Versoberen van het inburgeringsprogramma naar het wettelijk minimumkader voor gezinsmigranten**
4. Verminderen van de intensiteit van de begeleiding voor Wsw-collega's extern werkzaam bij reguliere werkgevers vanuit Laborijn als werkgever
5. **Sluiten van onze WLC-locatie in Ulft en deze activiteiten op andere locaties toevoegen**

Invoering Afbouw jobcoaching

Afbouw jobcoaching na plaatsing P-wet inwoners met LKS bij een reguliere werkgever

- Van jobcoaching voor duur dienstverband naar gemiddelde duur. Zowel voor Nieuw als bestaande groep
- Gaat om ruim 300 inwoners
- Gefaseerde invoering (2025: 40%, 2026: 60%)
- Gemengde reacties inwoners/werkgevers (signalen raadsleden?)
- Voortgang rapportage

Meicirculaire 2024

- Extra geld voor sociale werkvoorziening (structureel)
- Extra begeleidingsgeld voor nieuw beschut (structureel)
- Budget voor doorontwikkeling infrastructuur (incidenteel)

Conclusie: verzacht maar lost € niet volledig op

Keuzes bestuur:

- Maak bestedingsplan incidentele middelen (structureel effect)
- besparingsmaatregel Wsw (vergroten caseload van 50 naar 60) wordt niet doorgevoerd
- alle andere besparende maatregelen blijven wel overeind

Doorontwikkeling infrastructuur

Behouden infrastructuur en toegankelijk maken bredere doelgroep.
Concreet plan, met incidenteel geld komen tot structurele versterking

Versterken van:

- interne infrastructuur; o.a. Labowijzer, activiteiten inburgering, AZC-dienstverlening
- externe infrastructuur; o.a. ondersteuning werkgevers, stimuleren inclusieve technologie
- interesse andere gemeenten in de dienstverlening

Ayla Jacobs

Carla Wiggers

Maaïke Hupkens

Mikki Middelkamp

Werkwijze Labowijzer

- Onderzoeken op maat
- Onderzoeken van denkkraft, persoonlijkheid, leerstijl, motivatie, interesses, competenties, arbeidsvaardigheden, fysieke- en psychische mogelijkheden
- Valide instrumenten (Melba/IDA, NOA en Icares) i.c.m. diagnostische gesprekken, praktische opdrachten en observaties

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 167-2024
Datum : 28 oktober 2024
B&W datum : 5 november 2024
Beh. Ambtenaar : F. Ebbers
Portefeuillehouder : J.C. Wikkerink
Onderwerp : Ontwikkelingen rondom de BUIG 2024

Aanleiding:

Met deze raadsmededeling informeert het college de raad over het voorlopige BUIG-tekort 2024 en welke acties worden ondernomen door Laborijn om de resultaten, daar waar mogelijk, te verbeteren. Jaarlijks wordt door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het budget voor bijstandsuitkeringen (BUIG-budget) voor de gemeente definitief vastgesteld in het najaar. De gemeente Aalten ontvangt in 2024 een budget van €5.636.000. Laborijn schat in dat de BUIG kosten dit jaar neerkomen op €6.040.000. Dat betekent een verwacht tekort van €404.000. Dit tekort is te laag om in aanmerking te komen voor de vangnetregeling, waardoor het ook niet meer verplicht is om in dat kader een verbeterplan op te stellen. Alsnog hebben wij Laborijn gevraagd om een analyse op te stellen van het BUIG-tekort in de gemeente Aalten en in kaart te brengen aan welke knoppen gedraaid kunnen worden om voor de komende jaren bij te sturen. Onlangs heeft er hierover ambtelijk en bestuurlijk een gesprek plaats gevonden met Laborijn en middels deze raadsmededeling willen wij u informeren over de uitkomst hiervan.

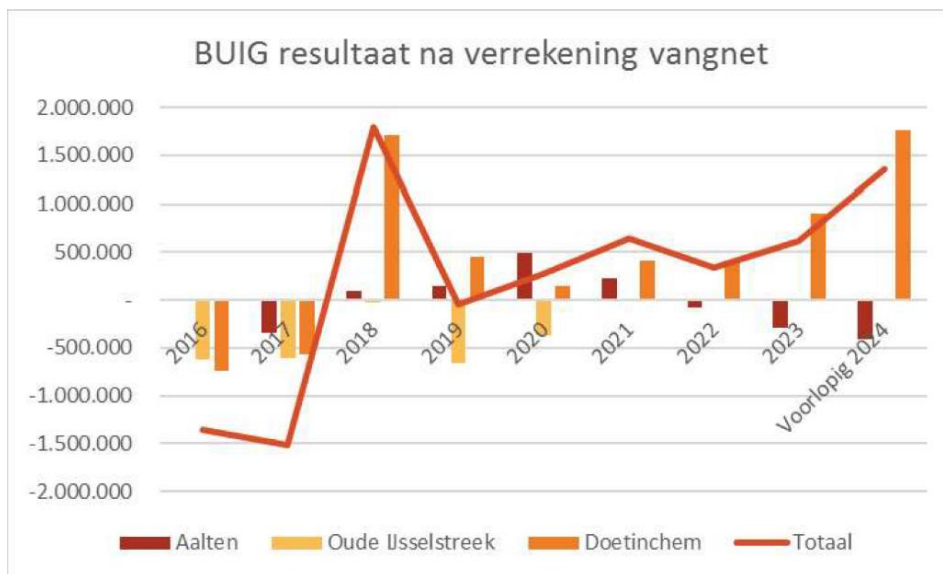
Inhoud mededeling:

Analyse BUIG-tekort

BUIG staat voor Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten. Deze bundeling bestaat uit de bijstandsuitkeringen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz. Daarnaast vallen de betalingen van langdurige loonkostensubsidies onder de BUIG. Hoe het budget voor de BUIG wordt verdeeld is per gemeente verschillend, afhankelijk van de grootte van de gemeente. Zo wordt het BUIG-budget voor GR-gemeente Doetinchem anders bepaald dan voor de gemeente Aalten. In de bijlage van deze raadsmededeling treft u een nadere toelichting van Laborijn op de werking van de BUIG (bron: tweede kwartaalrapportage 2024 Laborijn).

Het jaarresultaat BUIG is pas bekend na afloop van het betreffende jaar. Per 1 oktober van ieder jaar is het BUIG resultaat al vrij goed in te schatten omdat dan het definitieve budget bekend is. Het financiële resultaat op de BUIG, positief of negatief, is voor rekening van de gemeenten. Deze afspraak is niet wettelijk bepaald, maar gemaakt bij de totstandkoming van Laborijn.

In onderstaande grafiek is te zien dat het BUIG-resultaat voor de gemeente Aalten over de afgelopen jaren grillig verloopt. Voor de gemeente Aalten wordt het verliesjaar 2017 opgevolgd door vier winstjaren. Vanaf 2022 is er sprake van een oplopend tekort. Hierbij moet worden opgemerkt dat het resultaat 2024 nog voorlopig is.

Instroom: Qua instroom beweegt Laborijn rond het landelijk gemiddelde. Het valt op dat de gemeente Aalten een wat hoger instroompercentage heeft. Waaruit bestaat deze nieuwe instroom? Van de 70 huishoudens die in 2024 tot nu zijn ingestroomd in het uitkeringsbestand van de gemeente Aalten bestaat de helft uit nieuwe inwoners, waarvan 20 huishoudens komende van een andere gemeente en 15 huishoudens komende van het AZC. Door de professionals van Laborijn wordt gesignaleerd dat van de inwoners die nieuw instromen in het bijstandsbestand er weinig (op de korte termijn) kansrijk zijn voor uitstroom. Vaak is er sprake van problematiek op meerdere leefdomeinen. In onderstaande tabel staat wat dit jaar de redenen waren voor instroom van huishoudens in de bijstand in de gemeente Aalten.

Uitstroom: De uitstroom in de gemeente Aalten ligt dit jaar iets onder het landelijk gemiddelde. In 2019-2020 is er een groot gedeelte van het uitkeringsbestand in Aalten uitgestroomd door middel van een projectmatige aanpak. Veel inwoners die bemiddelbaar waren zijn toen al door Laborijn begeleid naar werk. Laborijn signaleert dat de inwoners die nu (nog) in het bestand zitten een grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Vaak is er sprake van complexe problematiek of arbeidsongeschiktheid. Dat maakt dat het moeilijker is om uitstroom te realiseren. Voor de inwoners die wel uitstromen zijn arbeid, verhuizing en studie de belangrijkste uitstroomredenen. In onderstaande tabel staat wat dit jaar de redenen waren voor uitstroom van huishoudens uit de bijstand in de gemeente Aalten.

Reden instroom

	Aantal	%
Komende van andere gemeente	20	28,6%
Komende van het AZC	15	21,4%
Einde voorliggende voorziening	8	11,4%
Einde studie	8	11,4%
Einde arbeid	6	8,6%
Onvoldoende inkomsten uit arbeid	3	4,3%
Ondersteuning zelfstandigen	3	4,3%
Onvoldoende inkomsten voorliggende voorziening	2	2,9%
Leeftijd van 18 jaar bereikt	2	2,9%
Einde bijdrage familie/vrienden	2	2,9%
Oorzaak bij partner	1	1,4%
Totaal	70	100,0%

Reden beëindiging uitkeringsdossier

	Aantal	%
Arbeid	20	30,3%
Verhuizing	15	22,7%
Studie	8	12,1%
Voorliggende voorziening	6	9,1%
AOW leeftijd	5	7,6%
Relatie	4	6,1%
Geen inlichtingen	3	4,5%
Overlijden	2	3,0%
Vrijwillige intrekking	1	1,5%
Vermogen	1	1,5%
Detentie	1	1,5%
Totaal	66	100,0%

Wat is de invloed van keuzes in beleid en uitvoering?

Uit onderzoek van AEF/De Beleidsonderzoekers blijkt dat meerjarige tekorten en overschotten op de BUIG maar voor een deel kunnen worden verklaard vanuit keuzes in beleid en uitvoering. Divosa is met het ministerie van SZW in gesprek en pleit voor passende, stabiele en voorspelbare budgetten. Op de langere termijn is het nodig dat er een verdeelmodel komt dat past bij de Participatiewet in balans: een financiering die past bij het doel van de wet. De bestaande Participatiewet is gericht op volumebeperking en rechtmatigheid. De nu in voorbereiding zijnde Participatiewet in balans heeft een

ander doel, namelijk meer sturen op basis van vertrouwen en op zoek gaan naar de mogelijkheden van een persoon. Dat kan zijn: meedoen in de maatschappij, maar niet per definitie uitstroom naar betaald werk.

Voor het deel waar er wel invloed is op het BUIG-resultaat zijn dit de factoren die van invloed zijn:

1. Instroombeperking
2. Uitstroombevordering
3. Handhaving

In het gesprek met Laborijn kwam naar voren dat we ons richten op de instroombeperking en uitstroombevordering. Voor wat betreft de instroom wordt er op de lange termijn een effect verwacht van het gewijzigde toewijzingsbeleid van De Woonplaats per 16 september 2024. In plaats van 100% loting, wordt nu 50% van de woningen van De Woonplaats verdeeld op basis van inschrijfduur. Uit cijfers van het verhuisdashboard van CBS en Datalab Go blijkt dat er in de Achterhoek sinds 2019 een stijging is van het aantal nieuwe inwoners, afkomstig vanuit andere gemeenten, afhankelijk van een bijstandsuitkering. Het nieuwe toewijzingsbeleid van sociale huurwoningen kan effect hebben op deze ontwikkeling.

Ook op het gebied van uitstroombevordering zijn er wat knoppen om aan te draaien. De professionals van Laborijn hebben de volgende vijf actiepunten opgesteld voor het bestand van de gemeente Aalten:

1. **Versneld inzetten op doelgroep DGI indicatie:** dit betreft extra inzet op het bemiddelen van de inwoners met een arbeidsbeperking naar werk bij reguliere werkgevers met de inzet van loonkostensubsidie of het bieden van een tijdelijk arbeidscontract bij Laborijn als springplank naar betaald werk extern.
2. **Inzet op kansrijke oudkomers:** dit betreft extra inzet op kansrijke oudkomers, zodat zij kunnen uitstromen naar betaald werk. De screening van het bestand van oudkomers is recent afgerond. Dit zijn inwoners die onder de oude wet inburgering onvoldoende kansen hebben gehad om te integreren en te participeren. De screening heeft inzicht opgeleverd in wat deze inwoners nodig hebben en dat biedt ook kansen voor uitstroom naar werk. Uw raad wordt binnenkort geïnformeerd over de uitkomsten en het vervolg.
3. **Snellere inzet op kansrijke nieuwkomers:** dit betreft het al eerder bemiddelen van kansrijke inburgeraars naar werk. Wanneer zij al eerder gaan werken, naast het volgen van het taaltraject, kan dit bijdragen aan integratie en het verkort de uitkeringsduur.
4. **Geef onbenut arbeidspotentieel een gezicht:** dit betreft het meer bekendheid geven aan de doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt door middel van het organiseren van speeddates of banenmarkten.
5. **Uitbreiden netwerk werkgevers:** dit betreft het uitbreiden van het werkgeversnetwerk in de gemeente Aalten, door meer aan te sluiten bij lokale initiatieven.

Vervolg

Er is afgesproken om ambtelijk en bestuurlijk frequent met elkaar om de tafel te gaan, om het effect van de ingezette acties te monitoren. Hierbij moet worden opgemerkt dat de meeste acties pas effect hebben op de langere termijn. Op het BUIG-resultaat van het lopende jaar zal de invloed zeer beperkt zijn. Wij zullen uw raad informeren over de voortgang.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

- *Bijlage werking BUIG (Bron: tweede kwartaalrapportage Laborijn 2024).*
Hierbij moet worden opgemerkt dat de laatste alinea van deze bijlage, met betrekking tot de vangnetregeling, niet meer actueel is. Ten tijde van het schrijven van die passage was het definitieve BUIG-budget nog niet bekend, waardoor het voorlopig BUIG-resultaat 2024 nog niet goed ingeschat kon worden. Met de informatie die we nu hebben lijkt het er op dat de gemeente Aalten dit jaar geen beroep kan doen op de vangnetregeling voor de BUIG.

Bijlage 2: Hoe werkt de BUIG?

BUIG staat voor Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten. Deze bundeling bestaat uit de bijstandsuitkeringen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz. Daarnaast vallen de betalingen van langdurige loonkostensubsidies onder de BUIG.

Opbouw BUIG-resultaat

Het BUIG-resultaat wordt op de volgende wijze jaarlijks bepaald per gemeente:

1. BUIG budget (baten te ontvangen van het Rijk) +
2. Het saldo van betaalde bijstandsuitkeringen en teruggevorderde bijstandsuitkering (PW, IOAW, IOAZ en Bbz) -
3. Betaalde langdurige loonkostensubsidies (lasten) -
4. Het resultaat bestaat uit het BUIG budget (1) minus het saldo van bijstandsuitkeringen en teruggevorderde bijstandsuitkeringen (2) minus de uitgaven voor langdurige loonkostensubsidies (3).
5. Eventueel vangnetuitkering BUIG (baten) +

Hieronder worden de 5 onderdelen nader toegelicht.

1. BUIG-budget

Opbouw

Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget beschikbaar voor de bekostiging van algemene bijstand en het verstrekken van loonkostensubsidie (LKS). Het macrobudget 2024 bedraagt op dit moment 6,8 miljard euro, waarvan 476 miljoen euro voor LKS.

Het budget dat gemeenten hieruit ontvangen bestaat uit 4 deelbudgetten die allen gebaseerd zijn op verschillende verdeelmodellen. Dit kan zijn op basis van historische uitgaven of op basis van objectieve maatstaven. Dit is afhankelijk van de grootte van de gemeente. Kleine gemeenten (tot 15 duizend inwoners) ontvangen alleen een historisch deelbudget, middelgrote gemeenten (tussen de 15 en 40 duizend inwoners) ontvangen zowel het historische als het objectieve deelbudget (Aalten) en grote gemeenten (meer dan 40 duizend inwoners) krijgen alleen het objectieve deelbudget (Doetinchem). Dit ziet er voor Aalten en Doetinchem als volgt uit:

Nader voorlopig budget 2024 (in € x 1000)	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Dak-en thuislozen/instelling	21	565	586 gebaseerd op objectieve maatstaven
Historische verdeling	2.160	-	2.160 gebaseerd op de uitgaven 2022
Objectieve verdeling	2.298	18.924	21.221 gebaseerd op objectieve maatstaven
Loonkostensubsidie	775	2.704	3.479 gebaseerd op de uitgaven 2023
	5.254	22.193	27.447

Het objectieve verdeelmodel bestaat uit twee delen, het aantal inwoners dat een uitkering ontvangt (volumecomponent) en de hoogte van de uitkering (prijscomponent).

- ✓ De volumecomponent schat de kans op bijstand van een huishouden in op basis van tientallen objectieve factoren zoals huishoudenssamenstelling, leeftijd, herkomst, zorggebruik en woonsituatie.
- ✓ De prijscomponent schat per huishouden de uitgekeerde fractie van het wettelijk normbedrag in op basis van objectieve factoren en vermenigvuldigt dit met het wettelijk normbedrag voor het huishouden. Dit geeft de voorspelde hoogte van de uitkering. Een voorspeld budget per huishouden resulteert door kans op bijstand te vermenigvuldigen met de voorspelde hoogte van de uitkering.

Bijstelling

Het BUIG-budget wordt 3 keer per jaar bijgesteld.

- ✓ Eind september 2023 is het voorlopig budget 2024 bekend gemaakt;
- ✓ 6 mei 2024 is het nader voorlopig budget bekend geworden;
- ✓ Eind september wordt het definitieve budget bekend.

Ten aanzien van het nader voorlopig budget 2024 heeft het Rijk de volgende toelichting gegeven.

De bijstelling van het nader voorlopige macrobudget is een tussenstand, waarin de realisaties van vorig jaar en recente inschattingen van de conjuncturele situatie (CEP, CPB) zijn verwerkt. Dit betekent een forse verlaging.

De volgende effecten zijn nog niet meegenomen.

- ✓ Effecten van aanpassingen in rijksbeleid meegenomen, waaronder een incidentele opwaartse bijstelling van € 30,1 miljoen vanwege tegenvallende resultaten binnen de banenafpraak.
- ✓ Effecten van de loon- en prijsbijstelling.

Deze worden bij vaststelling van het definitieve budget verwerkt.

2. Betaalde Bijstandsuitkeringen

Er zijn een 4-tal bijstandsregelingen die Laborijn uitvoert. Veruit de grootste is de Participatiewet. De IOAW, IOAZ en Bbz zijn relatief gezien van beperkte omvang. De uitkeringslast die Laborijn verantwoordt hangt af van het aantal inwoners dat een uitkering ontvangt (volume), de hoogte van de uitkering (prijs) en de terugvordering van verstrekte uitkeringen.

Het volume wordt jaarlijks bij de begroting ingeschat gebaseerd op de verwachting van het Rijk. De CPB-ramingen zijn hierin leidend. Het volume in enig jaar is afhankelijk van de instroom in en de uitstroom uit de bijstand.

De prijs wordt bepaald aan de hand van het laatst afgesloten jaar met daarbij geteld een indexatie. De indexatie volgt de ontwikkeling van het minimumloon aangezien de hoogte van de bijstandsuitkeringen zijn gekoppeld aan het wettelijk minimumloon. De prijs van een uitkering kan verlaagd worden doordat de inwoner inkomsten heeft. Dit kan bijvoorbeeld zijn door parttime werk. Deze inkomsten worden dan (gedeeltelijk) verminderd op de uitkering.

3. Betaalde langdurige loonkostensubsidies

De verdeling van het LKS-budget is op basis van realisatiecijfers.

Bij de vaststelling van het voorlopig budget 2024 was de verdeling van het LKS-budget gebaseerd op de LKS-realisaties in 2022. In de nader voorlopige budgetten is het LKS-aandeel gebaseerd op de voorlopige realisaties van 2023. Bij de definitieve vaststelling van de budgetten (in september 2024) zal de verdeling gebaseerd worden op de definitieve realisatiecijfers van 2023.

4. BUIG resultaat

Het jaarresultaat BUIG is pas bekend na afloop van het betreffende jaar. Per 1 oktober van ieder jaar is het BUIG resultaat al vrij goed in te schatten omdat dan het definitieve budget bekend is. Dat is relatief laat. Bijsturing op de bijstandsuitgaven in het lopende jaar is beperkt mogelijk omdat er dan slechts kort tijd resteert.

Het financiële resultaat op de BUIG (zowel positief als negatief) is voor rekening van de gemeenten. Zij doen er verstandig aan om rekening te houden met schommelingen en hiervoor een reserve aan te houden.

Hierbij een overzicht van de jaarresultaten BUIG in de afgelopen jaren:

Resultaat BUIG	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	resultaat 7 jaar
Aalten	-469.303	99.135	150.378	488.951	231.845	-82.036	-288.676	130.294
Doetinchem	-569.485	1.713.126	457.880	152.552	408.565	417.592	901.274	3.481.504
Totaal	-1.038.788	1.812.261	608.258	641.503	640.410	335.556	612.598	3.611.797

5. Vangnetuitkering BUIG

De Participatiewet kent een vangnetregeling. Het vangnet reduceert financiële risico's die gemeenten hebben bij de uitvoering van de Participatiewet. Het vangnet is bedoeld om grote tekorten bezien in meerjarig perspectief op de gebundelde uitkering trapsgewijs te compenseren. Het vangnet draagt bij aan draagvlak onder gemeenten voor het systeem van budgetbekostiging. De risicoreductie mag de financiële prikkelwerking echter niet ondermijnen. Daarom geldt een eigen risico, een getrapte vergoeding en zijn er voorwaarden gesteld aan de toewijzing van het vangnet. Deze voorwaarden prikkelen gemeenten om hun beleid en uitvoering te ontwikkelen en van elkaar te leren om het tekort te reduceren.

Om over 2024 in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering moet een gemeente voldoen aan de volgende financiële en procedurele voorwaarden.

1. Over 2024 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
2. Over 2022, 2023 en 2024 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%, berekend over alleen de definitief over 2024 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
3. Het college moet in 2025 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde aanvraagformulier, zie daarvoor de aanvraagprocedure;
4. Bij het indienen van het verzoek moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Deze verklaring moet de instemming hebben van de gemeenteraad. Ook moet deze verklaring worden toegelicht, zoals gevraagd in het aanvraagformulier (op het formulier de onderdelen A, B en C).
5. Indien een gemeente over 2022 en/of over 2023 een vangnetuitkering is verleend, dient het college van die gemeente te verklaren dat het (aanvullende) interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen.

De gemeente Aalten zal naar verwachting in 2024 in aanmerking komen voor deze Vangnetregeling. Het eigen risico bedraagt voor Aalten op basis van het nader voorlopige budget maximaal € 525.000 (maximaal 10% van het budget). De gemeente Doetinchem komt in 2024 niet in aanmerking voor de vangnetregeling.